

Kva ser vi etter?

Barnehagealder

1. Vanskar med uttale og artikulasjon
2. Vanskar med å uttrykke seg språkleg
3. Dårligare ordforråd enn jamaldrande
4. Vanskar med rim
5. Lite interesse for eller vanskar med å lære seg bokstaver

1.-3. trinn

1. Vanskar med å automatisere bokstav/lyd-assosiasjonane
2. Svak fonologisk bevisstheit (rim, stavelser, første/siste lyd...)
3. Vanskar med fonologisk lesing
4. Avkodar ikkje høgfrequente småord (ikkje, er, eg, nei, ja osv.)
5. Stavar lydrett. Skriv slik han/ho snakkar
6. Blandar små og store bokstavar i skrift
7. Skriv sakte, også ved avskrift
8. Motvilje mot lese- og skriveaktivitet

4.-10. trinn

1. Eleven les sakte
2. Problem med å avkode nye og ukjente ord
3. Få ord blir gjenkjent direkte
4. Mange lesefeil. "Gjetteleasing"
5. Stavar lydrett. Skriv slik han/ho snakkar
6. Dårlig leseflyt ved høgtlesing (Lese fart + korrekt avkoding)
7. Uklar handskrift
8. Uttalar ord feil (dyslektiker - dysletiker - dyslektriker)
9. Likar ikkje å lese høgt i klassen
10. Vanskar i engelsk og andre framandspråk
11. Låg motivasjon for skule

Vidaregåande og vaksne

1. Dårlig leseflyt. Korrekt, fart, intonasjon.
2. Mange skrivefeil
3. Unngår lese- og skriveaktiviteter
4. Skriv sakte og kort, og med eit enkelt språk
5. Problem med tekststruktur og med å uttrykke seg skriftleg

Vanlege tilleggsvanskar

Automatisering av omgrep, multiplikasjonstabell, klokka m.m.

Gjengje kjente namn og omgrep, for eksempel namn på politikarar, skodespelarar osv.

Veksler fonologisk lydlike ord, på tross av kjente meiningsforskjellar. (gjort – hjort)

Forenkler uttale av fonologisk kompliserte ord (legitimasjon – legitisjon)

Retningsaspekt

Sette ord på tankar og idear